

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Nr. i Dokumentit: 24.35.1-2017-08

**RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE
TË AGJENCISË KUNDËR KORRUPSION PËR VITIN E
PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2017**

Prishtinë, maj 2018

Zyra Kombëtare e Auditimit e Republikës së Kosovës është institucioni më i lartë i kontrollit ekonomik e financiar, i cili me Kushtetutën dhe ligjet e vendit gëzon pavarësi funksionale, financiare dhe operative. Zyra e Kombëtare e Auditimit kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës dhe për punën e vet i jep llogari Kuvendit të Kosovës.

Misioni ynë është që përmes auditimeve cilësore të fuqizojmë llogaridhënien në administratën publike për përdorimin efektiv, efikas dhe ekonomik të burimeve kombëtare.

Ne kryejmë auditime në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit në sektorin publik si dhe me praktikat e mira evropiane.

Raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien e institucioneve publike pasi që ato ofrojnë bazë të qëndrueshme për të kërkuar llogari nga menaxherët e çdo organizate buxhetore. Në këtë mënyrë ne rrisim besimin në shpenzimin e fondeve publike dhe luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe të palëve tjera të interesit në rritjen e përgjegjësisë publike.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur në lidhje me opinionin e auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të Agjencisë Kundër Korrupsion në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm Emine Fazliu, e cila e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti është rezultat i auditimit të kryer nga Shpresa Zenelaj (Udhëheqëse Ekipi) dhe Burbuqe Idrizi (Anëtare e Ekipit), nën menaxhimin e Udhëheqësit të Departamentit të Auditimit, Ramadan Gashi.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit	6
2 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	7
3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli	10
4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve.....	14
5 Qeverisja e mirë.....	15
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA	18
Shtojca II: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe vitet e mëhershme	21
Shtojca III: Letërkonfirmimi	23

Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi i Pasqyrave Financiare Vjetore të Agjencisë Kundër Korrupsion për vitin 2017, i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2017 është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit. Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare. Qasja e aplikuar e auditimit është paraqitur në Planin e Jashtëm të Auditimit, të datës 06.04.2018.

Auditimi ynë është fokusuar në:

Puna e ndërmarrë nga Zyra e Kombëtare e Auditimit për të përfunduar auditimin për vitin 2017 është përcaktuar varësisht nga cilësia e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti i Agjencisë Kundër Korrupsion.

Zyra Kombëtare e Auditimit vlerëson Menaxhmentin e lartë dhe stafin e Agjencisë Kundër Korrupsion për bashkëpunim gjatë procesit të auditimit.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm

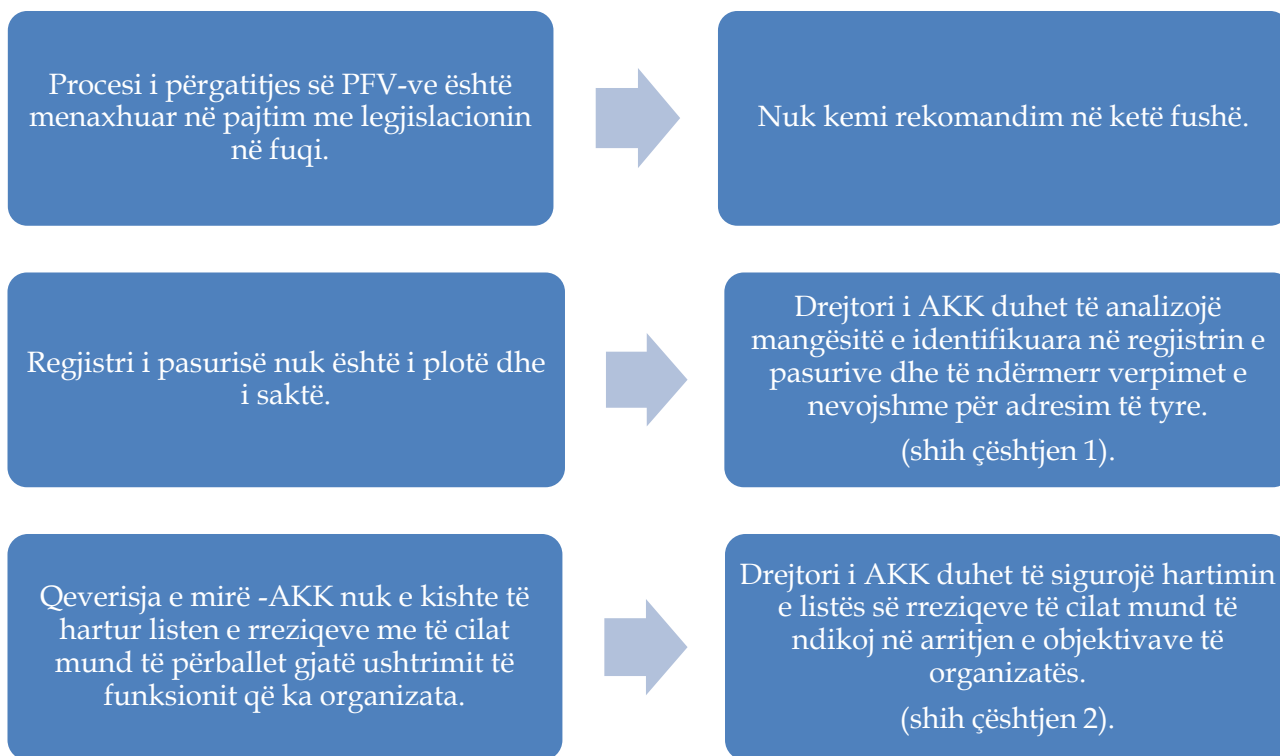
Opinion i pamodifikuar.

Pasqyrat Financiare Vjetore për vitin 2017 *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.*

Më gjerësisht shih pjesën 2.1 të këtij raporti.

Shtojca I, shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuar nga Zyra Kombëtare e Auditimit.

Konkluzionet dhe rekomandimet kryesore

Përgjigja e Drejtorit - auditimi 2017

Drejtori i Agjencisë Kundër Korrupsionit ka marrë në konsideratë dhe është pajtuar me të gjeturat dhe konkluzionet e auditimit, si dhe është zotuar se do t'i adresojë rekomandimet e dhëna.

1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Hyrje

Zyra Kombëtare e Auditimit (ZKA) është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë që përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare, si dhe dhënien e opinionit:

- Nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Puna e ndërmarrë e auditimit është bazuar në vlerësimin e rrezikut për auditimin e Agjencisë Kundër Korrupsion. Ne kemi analizuar veprimtarinë e Agjencisë Kundër Korrupsion se deri në çfarë mase mund të mbështetemi në kontrollet menaxheriale për të përcaktuar nivelin e testeve të hollësishme, që janë të nevojshme për të siguruar dëshmitë për të mbështetur opinionin e AP-së.

Seksionet e mëposhtme ofrojnë një përmbledhje më të detajuar të gjetjeve tona të auditimit, me theks të veçantë në vëzhgimet dhe rekomandimet në çdo fushë të rishikimit.

Procedurat tona kanë përfshirë rishikimin e kontrolleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në masën që ne i konsiderojmë të nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen si një pasqyrë gjithëpërfshirëse e të gjitha dobësive që mund të ekzistojnë, apo e të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë operuar.

2 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm

Hyrje

Auditimi ynë i Pasqyrave Financiare Vjetore (PFV) merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të prezantuar në PFV. Gjithashtu merret parasysh edhe deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur PFV-të dorëzohen në Ministrinë e Financave.

Deklarata për prezantimin e PFV-ve përfshinë një numër të pohimeve në lidhje me pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë e informacionit në kuadër të PFV-ve. Këto pohime kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante u janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një proces auditimi.

2.1 Opinioni i auditimit

Opinioni i pamodifikuar

Ne kemi audituar PFV-të e Agjencisë Kundër Korrupsion (AKK-së) për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017, të cilat përfshijnë pasqyrën e pranimeve dhe të pagesave në para të gatshme, pasqyrën e ekzekutimit të buxhetit, shpalosjet dhe raportet tjera përcjellëse.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme), Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime) dhe Rregulloren MF, Nr. 01/2017 për raportim vjetor financiar nga organizatat buxhetore.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Përgjegjësia e menaxhmentit dhe personave të ngarkuar me qeverisje për PFV

Zyrtari Kryesor Financiar është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme të modifikuar si dhe është përgjegjës për kontrollin e brendshme të cilat menaxhmenti i përcakton si të nevojshme për të mundur

përgatitjen e pasqyrave financiare, pa keq-deklarime materiale të shkaktuara qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë zbatimin e Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime).

Drejtori i Përgjithshëm është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Agjencisë Kundër Korrupsion.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion për PFV në bazë të auditimit të kryer. Auditimi është kryer në përputhje me SNISA. Këto standarde kërkojnë që t'i përmbahemi kërkesave etike, të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk garanton se një auditim i kryer në pajtim me SNISA-t do të zbuloj çdo keq-deklarim material që mund të ekzistoj. Keq-deklarimet mund të rezultojnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku, mund të ndikojnë në vendimet e marra mbi bazën e këtyre PFV-ve.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi në lidhje me informatat financiare dhe shpalosjet në PFV. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, duke përfshirë edhe vlerësimin e rreziqeve nga keq-deklarimet materiale në PFV, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Gjatë vlerësimit të rrezikut, auditori merr në konsideratë kontrollin e brendshëm që është relevant në përgatitjen e pasqyrave financiare nga entiteti, në mënyrë që të dizajnoj procedura të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat e entitetit, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të entitetit.

Auditimi përfshinë edhe vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura, arsyeshmërinë e përlogaritjeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të pasqyrave financiare.

2.2 Pajtueshmëria me kërkesat për PFV-të dhe kërkesat tjera për raportim

Nga AKK kërkohet që të raportoj në përputhje me kornizën e caktuar raportuese dhe kërkesat tjera për raportim. Ne kemi marrë parasysh:

- Pajtueshmërinë me Rregulloren MF. nr.01/2017 për Raportim Vjetor Financiare nga Organizatat Buxhetore;
- Kërkesat e LMFP-së nr. 03/L-048 (me ndryshime dhe plotësime);
- Pajtueshmërinë me Rregullat Financiare nr.01/2013 dhe nr.02/2013;
- Planin e veprimit për adresimin e rekomandimeve;
- Kërkesat e Procedurave të Menaxhimit Financiar dhe të Kontrolleve (MFK);
- Pasqyrat Nëntëmujore me kohë;
- Planin e Prokurimit për vitin 2017; dhe
- PVF janë përgatitur me kohë dhe nënshkruar nga ZKA dhe ZKF.

Në kontekst të cilësisë së PFV-ve dhe kërkesave për raportim, ne nuk kemi identifikuar ndonjë parregullsi.

DEKLARATA E BËRË NGA MENAXHMENTI I AGJENCISË KUNDËR KORRUPSION

Marrë parasysh çka u tha më lartë, Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, me rastin e dorëzimit të PFV-ve në Ministrinë e Financave, është e saktë dhe e drejtë për shkak se gjatë auditimit nuk janë identifikuar gabime materiale.

2.3 Rekomandimet lidhur me Pasqyrat Financiare Vjetore

Nuk kemi rekomandim lidhur me PFV-të.

3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli

Hyrje

Puna jonë për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK), pasqyron punën e detajuar të ndërmarrë për sistemet e të hyrave dhe shpenzimeve në organizatat buxhetore. Si pjesë e kësaj, ne konsiderojmë menaxhimin e buxhetit, çështjet e prokurimit dhe të burimeve njerëzore si dhe pasuritë dhe detyrimet.

Konkluzioni për menaxhimin financiar dhe kontrollin

Menaxhimi financiar dhe kontrolli efektiv kërkojnë procese të rishikimit dhe udhëzues përcjellës të cilët sigurojnë zbatimin e plotë të ligjeve, rregulloreve të brendshme dhe proceseve të tjera të kontrollit. AKK ka të ndërtuar një sistem të kontrollit të brendshëm i cili në përgjithësi operon mirë. Sfidë kryesore në vitin 2017 për AKK-në ishte ekzekutimi i buxhetit. Edhe pse në nivel të përgjithshëm ekzekutimi i buxhetit ishte i kënaqshëm, por brenda kategorive ekonomike ka diferenca (realizim i ulët tek kategoria e mallrave dhe shërbimeve dhe shpenzimet komunale). Mirëpo, AKK me kërkesat buxhetore të vitit 2018 kishte kërkuar zvogëlimin e buxhetit për mallra dhe shërbime për (30,000€) dhe ri-destinimin e mjeteve për investime kapitale. Si rrjedhojë, me ligjin e buxhetit për vitin 2018 buxheti për mallra dhe shërbimeve është për 22% me i ulët se në vitin 2017 që është indikacion për një realizim më të kënaqshëm në vitin vijues.

3.1 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Ne i kemi shqyrtuar burimet e fondeve buxhetore, si dhe shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike. Kjo është paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Burimet e fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ¹	2017 Realizimi	2016 Realizimi	2015 Realizimi
Burimet e Fondeve:	505,664	480,704	442,656	431,925	526,488
Granti i Qeverisë -Buxheti	505,664	480,704	442,656	430,139	471,015
Donacionet e jashtme	-	-	-	1,786	55,473

Buxheti final në raport me atë fillestar ishte reduktuar për 24,960€. Kjo diferencë është si rezultat i reduktimit të grantit qeveritar (të deklaruar si kursime nga ana e AKK-së), pas rishikimit buxhetor.

Në vitin 2017, AKK ka shpenzuar 442,656€ apo 92% të buxhetit final, me një zvogëlim prej 5% krahasuar me vitin 2016 (97%). Shkalla aktuale e ekzekutimit të buxhetit (me ulët se vitin e kaluar)

¹ Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave.

është e ndikuar nga realizimi jo i kënaqshëm i mallrave dhe shërbimeve dhe shërbimeve komunale.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2017 Realizimi	2016 Realizimi	2015 Realizimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	505,664	480,704	442,656	431,925	526,488
Pagat dhe Mëditjet	358,256	358,296	358,296	354,709	346,767
Mallrat dhe Shërbimet	138,908	118,908	81,636	74,610	176,988
Shërbimet komunale	8,500	3,500	2,724	2,606	2,733

Shpjegimet rreth ndryshimeve në kategoritë buxhetore janë në dhënë si në vijim:

- Në kategorinë e pagave dhe mëditjeve nuk kishte ndryshime në mes të buxhetit fillestar dhe atij final, ndërsa realizimi i buxhetit ishte 100%;
- Buxheti final në raport me buxhetin fillestar për kategorinë e mallrave dhe shërbimeve ishte reduktuar për 20,000€. Kjo si rrjedhojë e deklarimit si mjete të kursyera nga AKK në procesin e rishikimit të buxhetit. Realizimi i buxhetit final për këtë kategori ishte 69%. Arsye kryesore janë anulimet e procedurave të prokurimit (blerja e telefonave, e UPS-ve, mirëmbajtja e teknologjisë informative) nga ana e AQP-së, si dhe lidhja e kontratave me çmime me të ulëta se sa ato të planifikuara (blerja e mobileve). Arsye tjetër janë edhe mbulimet e shpenzimeve për organizimin e aktivitetit të planifikuar “Java Kundër Korrupsionit ”nga Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP), si dhe mbulimi i shpenzimeve për mirëmbajtje higjienike të objektit nga MAP. Gjithashtu, në reduktimin dhe realizimin e ulët të buxhetit kanë ndikuar edhe shpenzimet për trajnime të stafit, ku fillimisht kanë qenë të planifikuara 8,000€, ndërsa në vitin 2017 ishte shpenzuar një shumë simbolike prej 100€; dhe
- Zvogëlimi i buxhetit final për shërbimet komunale ishte bërë me rishikim buxhetor për 5,000€. Kjo për arsyeje se objekti në të cilin operon AKK është në menaxhim të MAP dhe si rrjedhojë shpenzimet komunale (përfshirë shpenzimet telefonisë të cilat ishin zvogëluar dukshëm) mbulohen nga MAP. Realizimi i buxhetit ishte 78%.

3.2 Pagat dhe shtesat

Pagat dhe shtesat paguhen përmes një sistemi të centralizuar të pagesave (payrollit) që menaxhohet nga MAP dhe MF. Kontrollat kyçe që e konfirmojnë saktësinë dhe plotësinë e pagesave janë listat e pagave të nënshkruara nga udhëheqësit e njësive organizative. Ne testuam pajtueshmërinë e listave të pagave me sistemin e pagave (punëtorët aktual, rekrutimet, largimet, pushimet e lehonave dhe pensionet). Po ashtu, kemi rishikuar nëse punonjësit janë paguar sipas kontratës.

Rekomandimi

Nuk kemi rekomandim në këtë fushë.

3.3 Menaxhimi i personelit

Në AKK numri i aprovuar i stafit për vitin 2017 ishte 40 pozita. Edhe pse gjatë vitit kishte lëvizje të stafit (tri transferime²) në fund të vitit 2017 të gjitha pozitat ishin të plotësuara.

Rekomandimi

Nuk kemi rekomandim në këtë fushë.

3.4 Mallrat dhe shërbimet, si dhe shërbimet komunale

Buxheti final për mallra e shërbime edhe shërbimet komunale në vitin 2017 ishte 122,408€. Prej tyre janë shpenzuar 84,361€. Shpenzimet kryesore tek kjo kategori janë shpenzimet për sigurimin e ndërtesës, shpenzimet për udhëtime zyrtare, furnizimet për zyre dhe shpenzimet për telefoni mobile.

LPP nr.4/L-042 (me ndryshime dhe plotësime), neni 21a përcakton se për qëllime të ekonomizimit të aktiviteteve të prokurimit, për Agjencitë e Pavarura të cilat i përgjigjen Kuvendit të Republikës së Kosovës, që kanë më pak se 50 (pesëdhjetë) punonjës, procedurat e prokurimit i kryen Agjencia Qendrore e Prokurimit (AQP-ja). AQP kishte realizuar 9 (nëntë) nga 15 (pesëmbëdhjetë) kontratat e planifikuara me plan të prokurimit për vitin 2017 nga AKK. Në këtë nivel të realizimit kishin ndikuar anulimet e procedurave nga AQP për disa prokurime (blerja e telefonave, UPS dhe mirëmbajtja e teknologjisë informative). Në mostrat e ekzaminuara nuk kemi vërejtur ndonjë çështje për t'u raportuar.

Rekomandimi

Nuk kemi rekomandim në këtë fushë.

² Një i punësuar i AKK-së ishte transferuar në Universitet të Mitrovicës, ndërsa dy të punësuar ishin transferuar në AKK, njeri nga Organi Shqyrtues i Prokurimit dhe tjetri nga Ministria e Drejtësisë.

3.5 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Menaxhimi i pasurisë është një pjesë e rëndësishme e menaxhimit financiar dhe kontrollit në sektorin publik. Ne kemi rishikuar nëse procesi i regjistrimit dhe mënyra e mbajtjes së evidencës është në pajtueshmëri me kërkesat e Rregullores së MF nr. 02/2013, për menaxhimin e pasurisë jo financiare të organizatave buxhetore.

Në PVF, pasuria kapitale e AKK mbi 1,000€ ishte në vlerë 38,493 €, ndërsa pasuria jo-kapitale nën 1,000€ ishte në vlerë 21,627€. Përveç kësaj, 73% e pasurive kapitale të regjistruara në regjistrin kontabël në SIMFK dhe 67% të pasurive jo kapitale të regjistruara në regjistrin e-pasuria janë me vlerë zero.

Auditimi ynë mbi menaxhimin e pasurisë identifikoi dobësitë e theksuara më poshtë.

Çështja 1- Regjistër jo i plotë i pasurive jo-financiare

E gjetura Rregullorja nr.02/2013 përcakton se ZKA duhet të emëroj një komision për vlerësimin e pasurive dhe komision për inventarizim të pasurisë në baza vjetore. Me 29.11.2017, Drejtori i AKK kishte formuar një komision i cili do ti kryente të dyja funksionet (vlerësimin dhe inventarizimin e pasurive). Megjithatë, ne kemi identifikuar se ky komision me raportin e datës 29.12.2017 kishte bërë vetëm inventarizimin e pasurive. Për më tepër në tri raste komisioni kishte identifikuar se pasuritë janë jofunksionale (jashtë përdorimit) dhe të njëjtat nuk ishin larguar nga regjistrat e pasurive në mungesë të vlerësimit të këtyre aseteve.

Gjithashtu, ne kemi vërejtur që pasuria kapitale ishte e mbivlerësuar për 1,080€. Kjo për arsye se AKK në regjistrin e SIMFK-së i kishte regjistruar në kode të gabuara (furnizim për zyrë) tri pasuri të pranuar në vitin 2014 dhe si rrjedhojë këto pasuri nuk ishin zhvlerësuar nga sistemi. Po ashtu edhe në regjistrin e-pasuria pesë asete (telefona mobil) ishte mbivlerësuar për 1,070€, kjo për shkak të ndryshimit të normës së zhvlerësimit nga 3 në 8 vite³.

Rreziku Regjistrimi jo i saktë i pasurive ka ndikuar në mos zhvlerësim të atyre aseteve, duke ndikuar në mbivlerësim të pasurisë së AKK-së.

Rekomandimi 1 Drejtori i AKK duhet të sigurojë që bëhet regjistrimi i duhur i pasurive, në mënyrë që të aplikohen normat e sakta të zhvlerësimit. Po ashtu, komisionet për inventarizim dhe vlerësim duhet të formohen në harmoni me rregulloren për menaxhim të pasurive, për të kryer vlerësim të drejtë dhe të plotë për të gjithë pasurinë jo financiare.

³ Sipas Rregullores 02/2013 neni 22 paragrafi 4.18 norma zhvlerësimit për telefona mobil është 3 vite ndërsa paragrafi 4.17- norma zhvlerësimit për telefona fiks është 8 vite.

3.6 Trajtimi i parasë së gatshme dhe ekuivalentëve të saj

Paraja e gatshme ishte menaxhuar në harmoni me rregullën nr.01/2013 për shpenzimin e parave publike. Të gjitha transaksionet e parave të imëta ishin regjistruar në llogarinë përkatëse dhe ishin bërë arsyetimet e nevojshme të shpenzimeve.

Rekomandimi

Nuk kemi rekomandim në këtë fushë.

3.7 Obligimet e papaguara

Pasqyra e obligimeve të papaguara ndaj furnitorëve në fund të vitit 2017 ishte 1,903€. Arsyeja e mos pagesës së këtyre obligimeve ishte, pranimi i faturave në vitin 2018, dhe se këto janë bartur për t'u paguar në vitin 2018.

AKK ka një sistem të mirë kontrolli për menaxhimin e pagesave dhe raportimi i obligimeve ishte bërë në baza të rregullta mujore në Thesar.

Rekomandimi

Nuk kemi rekomandim në këtë fushë.

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti ynë i auditimit për PFV-të vitit 2016, ka rezultuar në dy rekomandime. AKK kishte përgatitur një Plan Veprimi brenda 30 ditëve pas pranimit të raportit të auditimit për PFV për vitin 2016 të ZKA, ku paraqitet mënyra se si do të zbatohen rekomandimet. Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2017, këto rekomandime ishin në proces të zbatimit. Për më tepër, dy nga pesë rekomandimet e vitit 2015 ishin zbatuar në vitin 2016 dhe tri ishin bartur në vitin 2017, ku një ishte zbatuar dhe dy të tjerë ishin në proces të zbatimit. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrës se si janë trajtuar ato, shihni Shtojcën II.

Rekomandimi

Nuk kemi rekomandim në këtë fushë.

5 Qeverisja e mirë

Hyrje

Qeverisja e mirë përfshin parimet themelore të llogaridhënies, efektivitetin e kontrolleve, menaxhimin e rreziqeve, pavarësinë e auditimit të brendshëm, koordinimin e ZKA-së me auditimin e brendshëm dhe zhvillimi i qeverisjes së mirë me pasuritë publike.

Tregues kyç në mbështetje të qeverisjes efektive është zbatimi i rekomandimeve të auditimit. Kjo tregon se në çfarë mase menaxhmenti po ndërmerr veprime për t'i përmirësuar proceset ekzistuese dhe kontrollat. Niveli i përmbushjes së kërkesave të MFK nga ana e organizatave buxhetore monitorohet edhe nga plotësimi i listave kontrolluese të vet-vlerësimit që plotësohet nga të gjitha OB-të, të cilat i dorëzohen Ministrisë së Financave.

Fusha të veçanta të rishikimeve tona lidhur me qeverisjen kanë qenë procesi i llogaridhënies dhe menaxhimi i rreziqeve, ndërsa komponentat tjera janë trajtuar në brendi të kapitujve apo nënkapitujve të mësipërme.

Konkluzioni i përgjithshëm mbi qeverisjen

Menaxhimi financiar dhe kontrolli në përgjithësi ka dëshmuar proces të mirë të rishikimit dhe siguri në zbatimin e legjislacionit dhe proceseve të tjera të kontrollit. AKK në Pyetësin e vet-vlerësimit e kishte pasqyruar gjendjen aktuale, dhe kishte dhënë përgjigje korrekte në shumicën e pyetjeve të parashtruara duke i bazuar në dëshmi apo veprime konkrete. AKK është në proces të zbatimit të rekomandimeve të dhëna nga ZKA. Strategjia kundër korrupsionit 2013-2017 nuk ka parashikuar kostot për zbatimin e të gjitha aktiviteteve, mirëpo në dokumentet mbështetëse⁴ për draft strategjinë e vitit 2018-2022 parashihet kostoja e strategjisë nga MF. Edhe pse AKK në draft-planin e veprimit kundër korrupsionit i kishte paraparë masat dhe aktivitetet për realizimin e objektivave të përcaktuara në draft-strategji, megjithatë nuk ka arritur të hartojë matricën e rreziqeve siç e kërkon procedura e MFK-së.

⁴ Opinioni i departamentit të buxhetit në Ministrinë e Financave për vlerësimin e ndikimit buxhetor të Strategjisë Kundër Korrupsionit 2018-2022.

5.1 Sistemi i auditimit të brendshëm

Auditimi i brendshëm është segment i rëndësishëm për të siguruar menaxhmentin e lartë se mekanizmat e kontrollit të brendshëm janë dizajnuar dhe zbatohen në mënyrën e duhur. Aty ku vërehet se kontrollet e brendshme nuk funksionojnë si duhet, auditimi i brendshëm ofron këshilla dhe rekomandime se si ato të përmirësohen.

Në bazë të UA Nr.23/2009 për Themelimin e Njesisë së Auditimit të Brendshëm, AKK nuk i plotëson kriteret⁵ për themelimin e NJAB-së.

AKK në shkurt të vitit 2018, kishte bërë kërkesë në Njësinë Qendrore Harmonizuese që të ofrohet shërbimi i auditimit të brendshëm për vitin 2017.

Rekomandimi

Nuk kemi rekomandim në këtë fushë.

5.2 Raportimi menaxherial, llogaridhënia dhe menaxhimi i rrezikut

Për të pasur një planifikim të mirë, për të mbikëqyrë aktivitetet në baza të rregullta dhe për të mundësuar vendimmarrje efektive, menaxhmenti ka nevojë të posedoj raporte të rregullta. Llogaridhënia si proces është pranimit i përgjegjësive, mbajtje e personave përgjegjës për veprimet e tyre dhe shpalosje e rezultateve në mënyrë transparente. Ndërsa, menaxhimi i rrezikut është një proces që ka të bëjë me identifikimin, analizën, vlerësimin dhe veprimet/masat e menaxhmentit për të kontrolluar dhe reaguar ndaj rreziqeve që kërcënojnë organizatën.

⁵ Mbi 1 milion buxhet, 50 staf të punësuar, si dhe shkallë të lartë të rrezikshmërisë.

Çështja 2 - Regjistri i rreziqeve

- E gjetura** Sipas Procedurës nr. 4 të MFK-së, menaxhmenti duhet të përcaktoj mënyrat më adekuate për të vlerësuar rreziqet që i ka identifikuar. Qasja e përgjithshme është të përgatitet një matricë, që do të vlerësoj secilin rrezik sipas probabilitetit / gjasës së ndodhjes së tij dhe ndikimit ose seriozitetit nëse ndodhë. AKK-ja ende nuk e ka hartuar regjistrin e rreziqeve në formë të shkruar që lidhen me objektivat e parapara në dokumentin e strategjisë.
- Rreziku** Mos hartimi i regjistrin për identifikimin dhe vlerësimin e rreziqeve mund të ndikoj në mos reagimin adekuat dhe me kohë nga menaxhmenti në rast të ndodhjes së tyre dhe si pasojë të ketë ngecje ose mos realizim të objektivave të përcaktuara.
- Rekomandimi 2** Drejtori i AKK-së duhet të sigurojë se janë përmbushur kërkesat e MFK-së, duke i kushtuar rëndësi të veçantë hartimit të regjistrin të rreziqeve dhe menaxhimit të tij, në mënyrë që të parandalohen rreziqet të cilat pengojnë arritjen e objektivave të organizatës. Regjistri i hartuar rreziqeve duhet të rishikohet rregullisht në baza 3 mujore për të përcaktuar nëse janë marrë veprimet ashtu siç është planifikuar dhe nëse është bërë ndonjë ndryshim në vlerësimet e rrezikut. Regjistri i rishikuar i rrezikut, duhet të nxirret pas secilit rishikim dhe të azhurnohet sipas nevojës.

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë keq-deklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale. Auditorët mund të japin tri lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë keq-deklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë keqdeklarime materiale; dhe
- gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keqdeklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragrafi të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç' pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca II: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe vitet e mëhershme

Komponenta e Auditimit	Rekomandimet e bartura nga viti 2015	Të zbatuara gjatë vitit 2017	Në proces të zbatimit gjatë 2017	Të pa zbatuara
2.3 Rekomandimet e vitit paraprak	Drejtori i AKK-së duhet të sigurojë një plan të rishikuar të veprimit, i cili përcakton qartë një afat kohor dhe stafin përgjegjës për adresimin e të gjitha rekomandimeve të Auditorit të Përgjithshëm (AP). Implementimi i këtij plani duhet të rishikohet në baza të rregullta kohore.		AKK kishte hartuar planin e veprimit për adresimin e rekomandimeve, mirëpo disa rekomandime ishin bartur për implementim në vitin 2017.	
2.4 Lista e kontrolluese e vetëvlerësimit të MFK-së	Drejtori i AKK-së duhet të sigurojë se është zbatuar një rishikim për plotësimin e listës kontrolluese të vetëvlerësimit dhe që është bërë adresimi i fushave me dobësi në mënyrë pro aktive. Duhet të aplikohet një mekanizëm i rishikuar për t'a konfirmuar saktësinë e listës kontrolluese si dhe për të siguruar dokumentacionin mbështetës.	Po, rekomandimi është zbatuar.		
2.5 Rishikimet specifike të qeverisjes	Drejtori i AKK-së duhet të sigurojë se kanë hartuar një plan për identifikimin, vlerësimin dhe evitimin e rreziqeve të cilat mund të paraqiten gjatë realizimit të objektivave strategjike dhe vjetore, si dhe ka caktuar një person përgjegjës për menaxhimin e rrezikut i cili raporton në baza mujore për zbatimin e kërkesave në këtë fushë.		AKK akoma nuk e kishte hartuar regjistrin e rreziqeve për faktin se Draft strategjia për vitin 2018-2022 akoma nuk ishte aprovuar nga Kuvendi.	

Komponenta e auditimit	Rekomandimet e dhëna në vitin 2016	Të zbatuara	Në proces të zbatimit	Të pa zbatuara
2.1 Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak	Drejtori i AKK-së duhet të zbatojë një proces efektiv për monitorimin e zbatimit të rekomandimeve të Auditorit të Përgjithshëm, i cili përcakton kohën e synuar dhe zyrtarët përgjegjës për këtë. Rekomandimet të cilat nuk zbatohen sipas afateve kohore, të rishikohen në një afat të shkurtër, si dhe të ndërmerren veprime pro-aktive ndaj barrierave të paraqitura gjatë zbatimit.		AKK kishte hartuar planin e veprimit për adresimin e rekomandimeve, mirëpo një rekomandim akoma ishte në proces të implementimit.	
2.2 Pyetësi i vet vlerësimit të komponentëve të MFK-së.	Drejtori i AKK-së duhet të sigurojë se janë përmbushur kërkesat e MF-së për të ofruar informacione të plota rreth funksionimit të sistemit të MFK-së. Pas plotësimit të pyetësorit duhet aplikuar mekanizëm të rishikimit për të konfirmuar saktësinë e të dhënave të prezantuara si dhe dëshmive për mbështetjen e tyre me të dhëna financiare. Rëndësi e veçantë duhet t'i kushtohet zhvillimit të procesit të menaxhimit të rrezikut në mënyrë që të parandalohen rreziqet të cilat pengojnë arritjen e objektivave të organizatës.		AKK gjatë përgatitjes së pyetësorit të vetëvlerësimit në vitin 2017 ka dhënë përgjigje korrekte në shumicën e pyetjeve të parashtruara dhe të cilat ishin të bazuara në dokumente dhe veprime konkrete. AKK akoma nuk e kishte hartuar regjistrin e rreziqeve për faktin se Draft strategjia për vitin 2018-2022 akoma nuk ishte aprovuar nga Kuvendi.	

Shtojca III: Letërkonfirmimi

REPUBLICA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO	
AGJENCIA KUNDËR KORRUPSIONIT / AGENCIJA PROTIV KORRUPCIJE / ANTI-CORRUPTION AGENCY	
Dep. / Shk. / Stat. / 2-D	Mr. Peck / Dr. Peck / Prof. Dr. / 01-1438/18
Mr. Kralj / Mr. Kralj / Mr. Kralj / 01	Date / Datum / Date / 16-05-2018

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVA

AGJENCIA KUNDËR KORRUPSIONIT

AGENCIJA PROTIV KORRUPCIJE

ANTI - CORRUPTION AGENCY

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për periudhën 01.01.2017 deri me 31.12.2017 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit (Pasqyrave) Financiar të Agjencisë Kundër Korrupsionit, për periudhën 01.01.2017 deri më 31.12.2017 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Shaip Havolli

Drejtor i Agjencisë Kundër Korrupsionit,

Data: 16.Maj.2018, Prishtinë,

